

SLOVENSKI NAROD.

Izahaja vsak dan, izvenem ponedeljke in dneve po praznicah, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijakke velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“.

Opravištevno, na katero naj se blagovoljjo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Telegrami.

London 14. septembra. Dopisnik v „Times“ telegrafira iz Radiševa: Polk Arhangel je 11. sept. ob 7. uri zvečer s šturmom vzel Grivico-reduto potem, ko so prej Turki sedem napadov Rusov in Rumunov odbili. Daljni napadi se morajo vršiti le s pravilnim obleganjem.

Poradim 13. sept. Oficijalno. General Skobolev je 12. t. m. pet turških napadov odbil, a pri šestem je moral utrjenja, katere je bil 11. sept. vzel, zopet popustiti. — Ruščukska kolona se je koncentrirala v novih pozicijah, pol dnevega marša od črnega Loma, katerega črto so Turki zavzeli.

Carigrad 14. septembra. Po oficijalnih telegramih od 13. septembra so bili vsi (?) naskoki Rusov pri Plevni zdaj odbiti in dve reduti v jugu, kateri so bili Rusi dobili, zopet nazaj dobljeni na turško stran. — Muktar paša poroča, da so baje Rusi Ardahan popustili.

London 13. sept. „Daily News“ objavlja tri telegrame od svojega dopisnika pri Plevni. Reduta Grivica je bila v nedeljo zjutraj obstreljavana od severovzhoda in juga. Ruski kanonski ogenj premaguje vedno bolj turškega.

Šumla 13. sept. Turška kavalerija je rekognoscirala do poldruge ure od Bjele ne da bi na Ruse trčila. Sulejman-paša je po ostrem boji vzel s šturmom fort Bostepe mej Travno in Gabrovim. Maršira proti severu naprej.

Cetinje 13. sept. Ruska carica je poslala sem 10.000 rubljev, da se razdelé mej rodbine v boji palih Črnogorcev.

Carigrad 14. sept. Rusi so zopet začeli Ruščuk bombardirati. Pri Bjeli se pričakuje bitva.

Vojska.

Denašnji telegrami iz bojišča so menj ugodni, nego smo jih pričakovali po zadnjih sporočilih. Rusi so v jugu Plevne dve uže osvojeni utrjeni poziciji zopet nazaj izgubili na Turke, gotovo po najbolj krvavem boji, ker so pet naskokov turških vrgli.

Najvažnejša pozicija Grivica je v ruskih rokah. Vendar dopisnik „Timesov“ meni, da bodo morali Rusi le s pravilnim obleganjem Plevni do živega priti. Torej tako hitro vzetje Plevne ne bi bilo pričakovati.

Vzete Plevne in razbitje Osmanove vojske bode pa le potem mogoče, če so Rusi močni dovolj, da bodo Sulejmana, ki maršira od Balkana gori in Mehemet-Alija, ki od vzhoda prodira, mogli tako dolgo na strani držati, da Plevna pade.

Ker zdaj vsak dan več redne vojske Rusom na pomoč prihaja in imajo uže garde kmalu enkrat na bojišči biti, smemo upati, da se vse srečno izteče. Na vagi je pa strašno mnogo!

O vojnem položenu pri Šibki soteski, kjer so se baje zopet boji začeli, piše dopisnik „A. A. Z.“: Rusi so na vseh visočinah od Gabrova do Šibke utrjenja naredili in toliko kanonov tja postavili, kolikor so jih mogli pripeljati. Zato se Sulejmanu ne bode posrečilo soteske dobiti. Na drugej strani so

se onkraj soteske tudi Turki zašancali, tako da jih bodo Rusi sila težko pregnali, če bodo hoteli prehod čez Šibko rabiti. Izgube Sulejmanove vojske so prav velike. Cele vrste nizamskih polkov so bile od ruskih baterij skupaj seštréljane, tako da so komaj še za boj. Pa tudi Albanezi s svojimi dolzimi puškami, ki dobro zadenejo, so nekaterega ruskega oficirja podrli.

O bitvi pri Plevni razmišlja ustavoversk in Rusom sicer neprijazen nemšk list tako-le:

„Kakor se da sklepati iz jako skromnih poročil o dogodajih zadnjih dnij, začeli so Rusi to pot napad vse drugače, nego-li ono prenapljeno akcijo 30. julija. Posebno so zbrali še velikansko moč, ki je veliko večja, nego-li ona sovražnikov. Kajti le s presilo morejo dobiti močno pozicijo, ki sama za-se uže odvaga precej veliko vojno oddeljenje. Ker je Osman-paša od 30. julija sem storil mnogo, da bi povišal krepost utrjenj, odločili so se Rusi k pravej pravcatej, pravilnej obstrelbi, katere se izvršuje ne samo po mnogih poljskih baterijah, nego tudi po težkih oblegovalnih kanonih, katere so navlaš zato tja privlekli. Ako se obziramo na krepost turških šanc in presmatramo, da Rusi nečejo prej z infanterijo napadati, dokler ne razdero po večini sovražnih šanc in ne zamaše turških topov, pogodili bodejo lahko, da bode prošlo nekaj dnij, predno se dobó ugoden artiljerističen vspeh. Turško postavljenje Rusi zasegajo v velikem loku, dočim se vse tako kaže, da zadaj stoječim zvezam sovražne vojske večji konjiški oddelki žugajo, ki segajo preko levega brega reke Vid. 8. t. m. so se bili Rumuni, ki delajo bistveno

Listek.

Popotna pisma.

VI.

V Ljubljani.

V nobenej literarneji zgodovini, niti v estetičnih pravilih, niti v najsitnejšji kritiki nijsem našel zapisane postave, da kak človek, ako hoče pisati popotna pisma, — da bi v Ljubljano ne smel priti, če nij tam. Mogoče bi bilo ustanovljenje tacega ali enacega pravila le v tistih časih, ko so gospodovali pri nas znani kritiki, ki so hegemonistično podirali, kar nij hodilo z njimi in ti so dejali, da more le isti o kakej reči soditi, ki jo sam zna bolje narediti, akopram tega nikdar nijso sami storili.

Čemu pak ima človek fantazijo? In čemu jo ima posebno sedaj, v denašnjih burnih časih, ko rožlja orožje po krvavih bulgarskih livadah, in ko se v vsakej promenadi, v vsakej hiši, v vsakem uradu, povsod, kamor seže člo-

veška beseda, tepó in koljejo — se ve da ne krvavo — Rusi in Turki. Čemu bi neki imel človek fantazijo, ko bi ne bilo treba, da nalaže sedaj turkoljubnega birokrata nemčurskega, da je Osman-paša ujet, Mehemet Ali potolčen in Sulejman uničen, da je vse to tiskano v „Wiener Tagblattu“, in da Rusi marširajo po poročilu „Neue freie Presse“ uže proti Carigradu; ali pa da uniči za trenotek optimistične želje zmagoželjnega Rusofila z naznanilom, da so Rusi uže preko Dunava vrženi in da je carjevič ujet, in da dotični telegram izide uže v jutrajšnjem „Slovenskem Narodu“.

Fantazija je vendar božji dar, pa kadar jo človek porablja, pravijo pobožni ljudje, pa greši, ker se laže. Dobro je le, da je greh dandenes jako relatiiven pojem. — S to pogumno logiko sem bil tudi jaz denes utolažil svojo vest, ko sem se bil pripravil sè svojo dolgo pipo, peresom in papirjem ustvariti novo popotno pismo za nedeljski list.

In popotno je zares! Saj sem vendar pre-

blodil včeraj brzih nog vse promenade ljubljansk, počeni v „zvezdi“, po potu od gledališča do kazine, stopivši potem v „latermanov drevored“ ter počil slednjič malo „pod Rožnikom“ pri kupici dvomljive kave. Sam sebi sem bil po godu v roli radovednega turista, tako, da sem se radi same nečimurnosti nehote primerjal satanu v Hauffovih memoriah, ki srečuje in študira ljudi, akopram jih vse tako dobro — ah tako dobro pozna, ter nosi katalog vseh njihovih slabostij in lastnostij v zadnjem žepu svoje dolge suknje.

In prvo, kar sem srečal, bili so, — kakor pravi navadno vsak slabo poslovenjeni „partezettel“ — „pozemeljski ostanki“ našega ljubeznjivega doktorja Schreya, opravljene v elegantno črno obleko; eleganten je zmirom ta mož, samo tedaj ne, kadar o Slovincih govori. Dejal sem „pozemeljski ostanki“, ker duha nij bilo nič čutiti. Pa akoravno elegantni, bili so vendar jako potrti videti ti ostanki, in en del njihov, namreč isti, ki vedno naprej hodi, in ki se povsod v vsako reč

desno krilo napadajoče fronte, brčkone za skrajne turške šance, in 8. t. m. poskušal je Osman-paša prodreti levo rusko krilo Rusov, kar pa se mu nij posrečilo. Osman-paševo položje nij nikakor prijetno, nego pač jako težavno, ako se Rusom zares posreči, odrezati mu zveze in s tem sredstvom vzdržanja armade. To težavno položje paševo tudi v Šumli čutijo, in tam se boje, da se bodo stvari zasukale. Kajti kako je padec Plevne važen, o tem menda nikdo ne dvomi. Je-li enkrat Plevna v ruskih rokah, potem Mehemed-Ali ne more več na to misliti, da bi ofenzivo nadaljeval, kajti popolnem osamela bode njegova armada od onih treh, katere bi koncentrovane morale operirati. Osman-paša je iz svoje osamelosti pri Plevni le po skupnej operaciji z Mehemed-Alijem in Sulejmanom mogel stopiti. Sulejman-paša pa je vsled svojega budalastega narivanja na Šibko-sotesko cel armadni korakji odtegnil."

O padci Nikšića imajo angleške "Times" iz črnogorskega glavnega stana še sledeče podrobnosti: Garnizija se je brez pogoja udala, ker je bilo vse daljno protistavljenje popolnem zastoj. Prebivalci Nikšića so bili zaradi neuspešnega branjenja tako obupni, da se nijso več dalje hoteli boriti in so po vzetji zapadne braniteljske črte popustili šance; regularni vojaki pa so jih malomarno in kratko branili, da je bila trdnjava vzeta v — petih minutah. Ko so bile še druge šance napadene, popustili so jih Turki kolikor hitro se je dalo. Ko so Črnogorci posedli redute, bila je čitadela v trikrat križanem artilerijskem ognju in streljalo se je ná-njo iz pušk na 300 korakov. Ko je knez zagotovil, da se ne bodo nikomur nič žalega zgodilo, podal se je Nikšić brez vsakega drugega pogoja in garnizija je šla z orožjem in bagažo v Gačko, kamor je želela. Trdnjava nij zelo poškodovana, a vendar vsa zapuščena, ker se uže dolgo nij popravljala in se nij dala utrditi niti za nekaj časa ne, ker je materijala manjkalo. Turki so smeli vse orožje vzeti soboj; Črnogorci so bili zadovoljni s samim živežem, katerega pa je bilo po skladiščih še mnogo nakopičenega.

Še vedno cesarjeva napitnica.

Magjarski časopisi, ki imajo čudno veliko tiskovno svobodo, bili so jako nesramno začeli vpiti na cesarjevo napitnico, zlasti, da je ce-

sar imenoval ruskega carja svojega prijatelja in zaveznika. Mi zavezni Rusije?! klicali so razjarjeni oni, ki so nekaj dnij po svojih shodih sklepali resolucije: „dajte nam orožje pa gremo nad Rusa“. Da bi temu razburjenju jéz postavili, proglasili so magjarski oblastniki v svojem uradnem listu, da cesar nij pristavil „in zaveznika“, temuč, da je pil le na zdravje svojega prijatelja, ruskega carja. In zdaj so Magjari zopet potolaženi, kamen se jim je odvalil od viteških turkoljubnih prs. Le kadar se strahu domislijo, kadar v vseh udih čutijo mrzlo kopel izpoznanja, da se njih nemumno sovraštvo do Rusov razbija ob odločnej volji našega cesarja, kriče zdaj, naj se „korrespondenz-bureau“ kaznuje, ker je „zločin“ storil, da je spačil cesarjeve besede. Drugi pa zopet dokazujejo, da o „spačenji“ besedij nij govora, ter si prav smešno hoté razložiti, kako je „zaveznik“ prišel k „prijatelju“, namreč, da je bil prej pač cesarju predložen, a ne govorjen, in potem se je pozabilo zbrisati ga, predno se je izročil dopisniku.

Dosti ljudij je, ki na te fabule ne verujejo. Naj se Magjari mej soboj za svoje iztrezovanje tolažijo, kakor jim drago, drug svet ve, da je čisto vse eno, ali stoji „prijatelj in zaveznik“ ali pa samo prijatelj. Poslednji je gotovo še več, nego zaveznik. Prijatelj se ne bode nikoli zapeljati dal, da bi prijatelja napadel od strani, kakor so Magjari in nemškutarji želeli in zdaj iz cesarskih ust slišali odločen: „ne báš!“

Cesarjeva napitnica ne izgublja čisto nič veljave, če ima eno besedo več ali manj. Duh je, ki oživlja. Duh pa kaže, da trocarska zveza (od tod zaveznik z besedo ali brez nje) obstoji še, in da so vse one intrige zastoj, katere so našo monarhijo hotele zapeljati v pustolovno politiko protirusko, katere so hotele, da bi mi, 16 milijonov Slovanov, Rumuni in drugi pametni narodi peščici Magjarov in nekej judovske podkupljive nemške kliki za ljubo orožje nosili zoper svoje slavjanske brate. Ta skrb nam je s cesarjevo napitnico popolnem odvzeta; pa tudi Magjari, nemškutarji in turškofilni Nemci zdaj vedo, pri čem da so. Če se delajo, kakor da bi bili z magjarskim popravkom potolaženi, kaže to le, ka čutijo svojo slaboto in se morajo na lepši način iz prvega straha ven povleči.

Tudi naši ustavoverski psevdo-liberalci so hoteli nekaj demonstrirati. Znani kričač Fux je v fortschrittsklubu vprašal svoje tovariše, ali hoče interpelirati vlado, če vé kaj za kako zvezo naše monarhije z Rusijo. Do stavljenja interpelacije sicer nij prišlo, ali človeka jeza grabi, če vidi, kako ti prusijani zdaj zabavljajo, kako si upa „N. fr. Pr.“ lagati, da večina (!) avstrijskih narodov (!) zdaj zopet prostejše diha itd.

Pač pa je cela ta stvar dobra bila. Mej drugim ona višjim krogom zopet jasno posveti, kdo je v Avstriji lojal en, kdo kroni udan, kdo državi zvest, kdo ne! In iz tega izpoznanja se vendar mora kaj roditi.

Sad te vojske.

Vsa človeška zgodovina od Nimroda, ki je najprej zverino, potem pa ljudi lovil ter si po poročilu sv. pisma ustanovil prvo državo, polna je krvavih bojov, strašnega klanja. Koliko držav je v vojni poginilo, koliko narodov pokončanih bilo! Milosrčni ljudje so uže davno ugibali ter ugibajo še denes brez vspeha, kako bi se moritev mej ljudstvu zatrla, da bi na zemlji vladal večni mir. Nam se zdi, da so taka ljudomila prizadevanja prazne želje, ker dokler bodo polnile strasti človeško srce, dotle bo krvava borba na zemlji. Nekateri celo trdijo, in ne brez temeljitih uzrokov, da je potrebna vojna, oni se sklicujejo na naravo, ki bije veden boj in le z bojem sama sebe brani; vsi elementi se bore mej soboj, ogenj in voda, severni in južni vetrovi, morje meče gorostazne valove, gore blujejo ogenj, potresi podirajo mesta, oblaci se trgajo in povodnji tope stvari, ki žive na kopnej zemlji, žival je živali smrtna sovražnica. Kako bi tedaj, pravijo ti modroslovci, mogel večni mir za-se zahtevati človek, ki je pretesno sklenen z naravo; ali ne ve, da brez boja nij življenja na zemlji, ali ne ve, da mu boj varuje telesne moči, da mu boj oživlja dušne kreposti? Bodi temu, kakor hoče, toliko je gotovo, da je vojna božja šiba in da je ta šiba rodila dostikrat narodu veliko dobrega. Schiller pravi:

Vojna je strašna šiba iz nebes poslana,
A dobra, kakor druge božje šibe.

Mnogo debelih knjig bi moral napisati, ako bi hotel razlagati, koliko hudega in dobrega so rodile vojne. Temu nemam prostora ni časa. Nečem se pričkat, je-li bilo prav

vtika, ker ga treba nij, oni del je bil močno, močno, skoro do tal povešen, in nikakoršnega znamenja nij bilo slutiti, da se bode kmalu, ali vsaj prej dvignil, predno bode sklican deželni zbor.

„E, preljubi moj, ti pa uže veš, da so Rusi Grivico vzeli,“ sodil sem sam pri sebi, in pristavil milovaje:

„O Robert, dein Nahme ist Effendi!“

Zveselil sem se takoj, ko ugledam par korakov pred soboj dvoje lehkkih beloohlačenih nog, katerih lastnik je bil — (kdo ga more uganiti?) — „der schöne Toni“, novoizvoljeni poslanec idrijski. Lehko se je zibal, in lepo govoril dvema gospema na desnej in levej, lepše nego v deželnem zboru, in tudi več, nego tam.

Rad bi ga bil malo poslušal, ker vsak vé, kako radi se bližamo duhovitim možem, pa dvoje črnih očij, ki so zablišnile pred menoj, prevzele so vso mojo pozornost. Črne očj, — to so moja slabost, moj pogin, moj zapeljivec, in zarad njih bi pozabil lahko sto-

krat „den schönen Toni“, in tisočkrat duhovitost njegovo.

Jaz nijsem več mlad, in ako govorim s prijatelji o življenji in o zaljubljenih pismih, tudi lahko skesano ali pa ponosno rečem: „Auch ich war in Arkadien geboren“, pa vse to mi ne brani, da ne bi storil par nepotrebnih in nerodovitnih korakov za kako krasotico, ako ima — črne očj.

In tako tudi denes. Solnce je sijalo, gorko je bilo, in drevored tako zelen, kakor „im wunderschönen Monat Mai“; jaz pa sem stopal za črnimi očesi. Začul sem poleg sebe še drug korak, in glej, tu je bil mlad gimnazijast, ki se je bil menda vrnil iz počitnic, in tega, kakor je bilo jasno, ko beli dan, so menda itak vlekli za soboj — črne očj. Pogledal sem ga zmagovito po strani pa se niti zmenil nij za to.

Črne očj pred menoj pak so bile spremeljane od dvoje plavih, in lastnici teh dveh parov so prav živo kramljali mej soboj.

Jaz pa imam hvala bogu, ali žalibog

dobre ušesa; žalibog ker so mi uže marsikateri sanj podrle.

„Ali veš Ana, da bo vojska“, — meni plavooka.

„Nij mogoče,“ reče črnooka.

„Da, da, z Rusom ali pa s Turkom,“ pravi prva; „te dva se uže dolgo bijeta pri Šib — Šib — ne vem, kako se pravi.“

„Oh, moj bog, tedaj bo moral lejtant X. proč,“ vzdihne črnooka.

„In lejtant J. tudi,“ reče plavooka, jaz pak sem se obrnil s Hamletovo besedo:

„The rest, is silence“,

pogledal pak sem poprej še soseda gimnazijasta, se mu li tudi pozna, da ima dobra ušesa. Pa mož jih nij imel.

In domov vračujoč se, premišljeval sem Šibko in Plevno, Grivico in dr. Schreya, — Tonija in njegove bele hlače, lejtanta X. in J. in slabouhega gimnazijasta, črne očj pak sem si prihranil za zvečer — za sanje.

X. Z.

ali ne, da so Izraelci pokončavali sosednja ljudstva s pretvezo, da jim je Bog ukazal z orožjem trebiti poganstvo; nečem se spuščati v pretresanje, ali je Karol Veliki delal po božji volji in človeštvu v blagost, ko je z ognjem in mečem prelivljal kri široko po Evropi, le toliko omenjam, da je krivična, ostudna, prokleta vsaka vojna, ki izvira iz sebičnih namenov, pa naj je nosil vojno plameniso, kdor koli na zemlji brez razločka, katere vere ali narodnosti je bil.

O vojnah, katere so imeli slovanski narodje, se pa da dokazati, da so bile njih največje in najslavnejše vojne, katerih večidel niso oni vžgali, pravične, človeškemu blagostanju in omiki neizmerno koristne in da ima vzlasti sedanja rusko-turška vojna za človeštvo veliko pomembo, da rodi vsaj Evropi neizmerno dobrot.

„Ed.“

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 15. septembra.

Cesar je bil 13. t. m., torej po napitnici, v Czegledu, kjer je bil on dan Košut izvoljen, sijajno sprejet. To morda kaže, da v magjarskem ljudstvu samem veje malo drug duh nego v šovinistinem novinarstvu magjarskem.

Vnanje države.

Časniki so raznesli, da ko bi nastala na ruskem **Poljskem** kaka revolucija, bi Nemčija svojo vojsko noter poslala zadušiti jo. Dunajska stara „Pr.“ k temu pristavlja, da bi tudi Avstrija vsako poljsko revolucionarno gibanje zatila. — Prazni strah pred poljskimi šlahčiči.

Ruski „Golos“ je dobil zarad dopisa iz taborja v Bijukmastufarji drugo vladno povelje. Dopis je najbrž grajal rusko vojevodstvo.

Turkom v Carigradu je močno greben zrastel. Za Evropo se uže malo pečajo. Oni upajo, da bodo Ruse pretepli in potem samo z njimi mir sklepali, nič ozirajoč se na druge velevlasti. — Utegne še hiter konec priti tej prevzetnosti.

Mej **francoskimi** republikanci se pokazuje neka nevesela nesloga. Radikalci nečejo konservativcem nič popustiti. „S Thierom je politika popuščevanja pokopana, pravijo. Oportunistvo je mrtvo.“ — Dobro, da je onih malo, ki tako nespametno govoré.

Dopisi.

Od srbsko-bolgarske meje

na Timoku 6. sept. (Iz pisma slovenskega prostovoljca v srbske vojski.) Uže dolgo časa vam nisem nič pisal. No oprostite, ker gotovo bodete tudi sami znali, da posebnih dogodkov tukaj še nemamo. Le redkokrat se nam posreči onikraj Timoka kakšnega ogledujočega razcapanega Čerkeza zapaziti, kateri se na brdkem hitrem konjiči, enako divjemu šakalu v puščavi, na plen in rop prikrade.

Kar se Srbije tiče, bodite popolnem preverjeni, da ona ne zaostane, ampak vojsko na smrt in život s Turkom zopet ponovi. Za mobilizacijo je vse pripravljeno, in zdaj samo še na povelje velikega slavlanskega carja čakamo. Narod srbski iz celega srca želi, da se še enkrat orožje poprime, narod ta se nikakvih žrtev ne plaši. Uže od nekoliko dni smo zopet glavne vojne srbske pozicije zavzeli, topovi so pripravljeni in samo povelje „pali!“ „pali!“ pričakujemo.

Komandant timočkega korpusa, krajin-ske armade, hrabri in junaški Horvato vič je odšel v Belgrad, da tam nove namere in povelja za daljne predvzetja sprejme. Mnogi

od vas si bode mislil, da bi moglo novo stopanje srbskega naroda, Avstrijo iz denašnjega položaja v aktivno predvzetje primorati, ali tega tu ne mislimo... (Kar dopisnik politizira o Avstriji, smo morali izbrisati iz tiskovnih obzirov, in ker se tudi z našim programom po vsem ne sklada. Ur.)

Večkrat nas grmenje topov od Vidinske strani iz sladkega spanja prebudi, ali na to muziko smo se uže lani dobro navadili in naučili — in ko zdaj zopet potihne, se tudi mi prav flegmatično pod svoje bele šotore zavlečemo.

Mislim si, da so Vaše mize prepolnene s pitanimi in ne pitanimi novinami. Mi težko kdaj kak časnik dobimo. Pa je tudi bolje, da smo tako daleč od lažnjivega novinarskega kokodakanja, ker tolsto izmišljene laži v „N. Fr. Pr.“ ali pa v „N. W. Tagblattu“ poslušati ali čitati, bi celo naše močne nerge pri-jelo. Hvala Bogu, da vendar nij tako, kakor oni čifuti pišejo.

Res je, tako sodimo pri nas, da so bratje Rusi preveč lehkomišljeno odpočeli akcijo in zastran tega oglašil se je nesrečni zvršetek prve bitke pri Plevni. Ali to jim bode dobra lekcija za dalje operacije. Stvar nij tako lahka, kakor smo se vsi nadejali, ker na ene strani stoji samo okolo 250.000 bojevnikov z napetim petelinom na puški, na drugej, neprijateljskej strani pak — vse kar v Mohameda veruje. Na ene strani je pod orožjem samo en del carskih bojniki, ali na protivnej — ves turški narod. — Tudi mi smo lani skusili, da je Turk bojniki, pravi bojniki; lačen kakor pes, raztrgan kakor cigan, se on za vero Mohamedovo bje, kakor razkačena zverina. On ne žali umreti, ker Mohamed ga z odprtimi rokami v raji pričakuje. Povod k njegovej hrabrosti je le njegov fanatizem: fanatična hrabrost pa nij drugo kakor brezkraina ogorčena divjost.

Ali razpasti mora tudi ona barbarska carevina, katera je s strahom in trepetom v Evropo pridrla, slovanskemu narodu zemljo odropala ali s surovo silo iztrgala, od milosti evropskih velesil živela, ter nam bode žalibog samo strah, razvaline in gole kosti zapustila. Kadar bode pa razpala turška carevina, zgrudili se bodo tudi oni, kateri se dandenes iz sovrašstva do nas Slovanov o zmagah turškega orožja veselijo, siromašne slovanske narode v svojih umazanih listih napadajo, z lažnjivimi poročili pošteni svet goljufajo, in se civilizirani imenujejo, pa so barbari.

Domače stvari.

— (Iz seje dež. odbora 7. sept.) Na vprašanje deželne vlade zarad potrebe in koristnosti enake postave za Kranjsko zoper pijančevanje, kakor je v Galiciji uže vpe-ljana, je deželni odbor sklenil priporočiti vpe-ljanje take postave, s posebnim ozirom na žganjarje. Sklenilo se je, da se vloži na skupno ministerstvo prošnja zarad naprave železnice iz Ljubljane preko Dolenjskega na Hrvatsko.

— (Na korist pogorelcem v Kom-poljah) se je začelo v ljubljanskej čitalnici kegljanje na dobitke. Vsi dobitki so vredni 280 gld.

— (Dramatično društvo) razpošilja svoje knjige za letos, in sicer 4 zvezke, v katerih je pet poslovenjenih iger.

— (Orgljarska šola,) katero napravi „Ceciljsko društvo“ vsled §. 3. svojih pravil,

se začne v ponedeljek 1. oktobra v Alojznici. Učilo se bode: cerkveno petje, igranje na glasovir, harmonium in orglje, glasbina teorija, liturgika in zgodovina cerkvene glasbe. Učenci, ki so se uže oglašili, naj se prej pri-dejo zapisat k društvenemu tajniku g. Gnjezdu v Alojznico.

— (Cerkven tat.) Iz Šent Lorenca ob Témenici, se „Sl.“ piše 12. septembra: Pretekli petek, 7. t. m. postavil je bil g. župnik najlepši zlati kelih v neko predalico v žagradu. Ko ga pa v praznik male gospojnice hoče rabiti, ga nij bilo več. Reč se je kmalu razglasila in pri drugem duhovnem opravilu ob 10. uri g. kaplan omeni, da se je pri-kradla brezbožna roka v svetišče ter storila veliko zločinstvo, in pozivlja navzočno ljudstvo, da naj se z njim vred priporoče materi bož-jej, da bi ona dotičnemu brezbožnežu, ali brez-božnici vzbudila vest in ga pripravila kelih zo-pet nazaj prinesiti. V ta namen je molil skupno očenaš in češčeno Marijo. Prišedši z organi-stom v kaplanijo, našel je kelih za vratmi v začudenje ljudstva, ki se je bilo zunaj zbralo in enoglasno klicalo, da tat ali tatica ne more biti daleko.“ —

— (Obsojena) je bila od porotnikov v Celji 26 letna Marija Krajčnik, dekla, ker je svoje dete umorila, na tri leta težke in po-ostrene ječe.

— (Banka „Slovenija“ v likvida-ciji) je imela 12 t. m. svoj občni zbor, pri katerem je bilo 308 delnic zastopanih. Na programu je bilo: 1. Poročilo likvidacijskega odbora o stanji likvidacije in 2. potrjilo sklepa občnega zbora od 17. avg. 1874. l. o 15 % doplačevanji. Iz poročila o stanji likvidacije je razvidno, da je bankino stanje aktivno in ugodneje, nego ga nasprotniki sodijo, ki pa niti delničarji niso in jih tedaj ta stvar pač menj briga. Ker se je po predlogu dr. Blei-weisovem sklenilo, da se poročilo o bankinem stanji tiska in delničarjem razpošlje, se nam nepotrebno zdi več govoriti. Pri drugej pro-gramnej točki se sklep občnega zbora od 17. avg. 1874. l. o 15 % doplačevanji eno-glasno odobri. Takrat namreč bi se bilo po programu imelo samo o 10 % doplačevanji sklepati, a sklenilo se je po nasvetu enega delničarja 15 % doplačila. Vsled tega so se nekateri delničarji branili 15 % doplačati, češ, da je zbor po programu imel pravico samo o 10 % doplačevanji sklepati. Ker je bil ta sklep z dotično trgovinsko postavo v resnici v nasprotji in je najvišje sodišče vsled tega uže neko pravdo mej banko in enim delničar-jem zavrglo, bilo je potreba, da se tedanji sklep pravilno odobri, kar se je tudi zgodilo, ter vsled tega 15 % doplačevanje pri sodiščih pravno veljavo zadobilo. Tukaj nij tedaj šlo za kako novo doplačevanje, kakor „Laibacher Zeitung“ o tem poroča. Dalje se je po na-svetu dr. Bleiweisovem sklenilo, da se likvi-dacijskemu odboru naroči, bankini hiši po očit-nej dražbi prodati, vendar se pa odboru na prosto voljo pusti, ti hiši, ako bi se po dražbi ne mogli dovolj ugodno prodati, še dalje ob-držati in končno kolikor mogoče ugodno pro-dati. Kolikor se dá iz sedanjega bankinega premoženja soditi, ne bo dosedanje doplačilo le popolnem zadostovalo, marveč je upanje opravičeno, da se delničarjem končno še ne-koliko povrne, ako mej tem banko kaka po-sebna nesreča ne zadene.

Razne vesti.

* (Dobro plačilo.) V Pragi je skupih 8. izgubil svojo denarno listnico s 4125 gld. in je kričeč in proseč tekal po ulicah. Pa izve, da je neko znano mu dekle denar našlo in da ga je oče uže deponiral pri policiji. Mož gre tja in dobó denar. Potem pride v hišo dekletovih staršev in vzame dekle soboj. Starši so mislili, da jej bode za plačo kaj kupil; pa jej je tudi. Dekle priteče k staršem nazaj in pové, da ji je oni gospod kupil za — dva solda cibár!

* (Tatvina.) Ko je ono soboto dunajski vlak v Pelzno na Češkem prišel, bilo je nekemu potniku ukradenih dragocenostij za 30.000 gld., in vrednostnih papirjev za 50.000 gld. Prazni kovčeg so drugi dan našli na železniški črti v nekem predoru pri Bozkovu.

* (Roman.) Znan gledališki igralec podučuje v Berlinu v gledališke umetnosti. Nedavno pride k njemu krasno 17letno dekle,

katero se hoče posvetiti gledišču. Čudno napreduje in ker je poleg tega lepa, zaljubi se njen učitelj v njo. Skleneta se torej poročiti. Naenkrat pa ljubimec izve, da je njegova ljubica nezakonsk otrok. Piše na njen rojstveni kraj in izve, da je bila mati njegove neveste hči trgovca in da je njega, ženina, na svojej smrtnjej postelji zaznamovala kot očeta one 17letne deklice. On pové dekletu to skrivnost. Nevesta-hči takoj izgine, ženin-oče pa smrtno zbolí.

Dunajska borza 15. septembra.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	65 gld.	—	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	67	"	60
Zlata renta	75	"	60
1860 drž. posojilo	112	"	50
Akcije narodne banke	856	"	—
Kreditne akcije	220	"	25
London	117	"	85
Napol.	9	"	45
C. kr. cekini	5	"	62
Srebro	104	"	90
Državne marke	57	"	90

Tržne cene

v Ljubljani 15. septembra t. l.

Pšenica hektoliter 9 gld. 75 kr.; — reš 6 gld. 34 kr.; — ječmen 5 gld. 04 kr.; — oves 3 gld. — 25 kr.; ajda 6 gld. 50 kr.; — prosó 5 gld. 36 kr.; — kornuza 6 gld. 40 kr.; krompir 100 kilogramov 3 gld. — kr.; — fižol hektoliter 9 gld. — kr.; masla kilogram — gl. 94 kr.; — mast — gld. 85 kr.; — špeh trišen — gld. 74 kr.; — špeh povojen — gld. 78 kr.; jajce po 2 1/2 kr.; — mleka liter 7 kr.; govednine kilogram 54 kr.; — teletnine 64 kr.; — avinjsko meso 56 kr.; — sena 100 kilogramov 1 gld. 78 kr.; — slame 1 gold. 51 kr.; — drva trda 4 kv. metrov 6 gold 50 kr.; — mehka 4 gld. 50 kr.

Sirovi loj

kupujeta vsaki čas po najvišji ceni

Karl Pamperl-ova sina,

Topilnica za loj, svečarija in milarnica, zaloga vžigalnih, svetilnih in maščobnih tvarin

v CELOVCI na Koroškem.

(14—5)

Proti plači na obroke!

Oljnobarvene podobe in oljnate slike,

kot:

podobe svetnikov in genre-podobe, pokrajine, lovske slike in portrete

v lepih zlatih okvirih

v vrednosti od 20 gld. za le 1 gld. na mesec nad 20 gld. 2 gld. "

Onim, ki ves kup precej plačajo v gotovini, se cena pri-
lično zniža.

Tudi klavirji, gosli, gitare in citre

se prodajajo proti zmernim plačam na obroke pri

(115—5)

Ivanu Giontiniju.

Čistenje in izboljšanje vina

z marzeljsko žolco,

najboljše, najpripravnejše, cenó in dozda nedoseženo sredstvo, da vino čisti, da mu dá lepo svitlobo in da mu vzame slabi sodev in gnjilobni okus. Poduk v obéh deželnih jezikih zastoj. Naj se obrača na agenturo A. Hartmanna v Ljubljani.

(227—6)

Optični institut E. Rexinger

v Ljubljani poleg Hrdeckega mostú, Mallijeva hiša, priporoča gledé bližajoče se glediščne dobe in odpretja različnih dijaških zavodov razen uže znanih optičnih predmetov sledeče novo došle predmete po nizkej ceni.

Operna gledala,

v najprijetnejših in najnovejših praktičnih formah, izvrstna kvaliteta.

NB. Rabljena operna gledala se po dostojnej ceni zamenjavajo.

Risala in njih posamezni deli,

vsakovrstna, za dijake vseh razredov, iz najboljših delavnic.

Taista tudi za vsakojake tehnike.

Mikroskopi in lupe vsakovrstnih oblik in povečanj, termometri in barometri svoje konstrukcije, za vsako visočino regulirani, in se povsod dajo lahko prenašati.

Specijalitete očal, cvikarjev

in drugih očnih stekl, ki se po natančnem premotenju vida in z ozirom na individualni poklic posameznega izročajo po specijalistu gosp. Maksu Rexingerju, izprašanem optiku.

Reparature

vseh optičnih, fizikalčnih in matematičnih predmetov se najboljše, najcenejše in jako hitro vsrše.

Čestitim prebivalcem po deželi se na zahtevanje pošlje brošura za ravnó k rabi očal, kakor tudi ilustrirani cenik franko in gratis.

(258—2)

Grobni kameni in grobni spominki

in sicer:

Grobni kameni od 5 gl. naprej za vsako ceno.

Tudi imam najnovejše slike grobnih spominkov domačih in tujih dežel, in se, ako kdo želi, ti pokažejo.

Tudi se marmorova sipa vedno zastoj dobiva pri

Petru Thomann-u,

kamnoseku v Ljubljani.

(234—3)

Poziv staršem in jerobom!

Obleke za dijake vsake velikosti, tudi specijalnosti v otročjih oblačilih, po čudno nizkej ceni, dobivajo se pri

(247—3)

M. Neumann-u,

v Ljubljani, slonove ulice, Lukman-ova hiša.

Javna izjava!!

Neugodne razmere nas silijo, da razpustimo svoj éta-
blissement na Dunaji in da vso zalogo blaga razprodamo pod
fabriško ceno.

Da urno razprodamo, prodamo za samo

gld. 8.15

sledeče praktične in dobre predmete:

1 precizijska ura s priročno veri-
zico vred; jamči se za eno leto
za pravilno hojo.	lom okinčana in z veksirnim za-
porom.
1 mizna lampa s varnostnim go-
rovom, jako praktična.	1 klešče za sladkor, iz vedno bele
kovine.
1 mizni prt, eleganten, pisan, iz
fine angorske volne.	6 kosov arom. zdravilnega mila od
dr. Duponta.
10 jeklorezov, kopije slavnih moj-
strov, s katerimi se dve sobi
lahko okinčate.	6 miznih nožev z močnimi rogovi
in jeklenimi rezali.
1 kuhalni aparat za čaj, s katerim
se v 2 minutah skuha najboljši
čaj.	6 vilic z močnimi rogovi.
1 terakota-kip, ob enem gorivo,
fino izdelan, kinča vsako salon-
sko mizo.	6 žlic, c. kr. patentiranih, vedno
belih.
1 čomino, komplet, v leseni škat-
lji.	6 kavni žlic, c. kr. patentiranih,
vedno belih.
1 škatlja za sladkor, palisandrov
les, z najlepšim kiporeznim de-
lom.	1 žlica za juho, c. kr. patent,
masivna.
	1 žlica za mleko, c. kr. patent,
masivna.
	50 kosov.

Vseh teh naštetih 50 kosov stane skup samo

gld. 8.15.

Za vse predmete se jamči.

Naslov: Vereinigte Export-Kompagnie,
Wien, Burgring 3.

Naročila z dežele proti povzetju urno.

(250—2)